

Op zijn reis naar Jeruzalem trok Jezus door het grensgebied van Samaria en Galilea. Toen Hij een dorp wilde binnengaan, kwamen Hem tien mensen tegemoet, die door een huidziekte onrein waren; ze bleven op een afstand staan. Ze verhieven hun stem en riepen: 'Jezus, meester, heb medelijden met ons.' Toen Hij hen zag, zei Hij tegen hen: 'Ga u aan de priesters laten zien.' Terwijl ze gingen werden ze gereinigd.

Een van hen, die zag dat hij genezen was, kwam terug en loofde God met luide stem. Hij viel neer aan Jezus' voeten om Hem te danken. Het was een Samaritaan. Toen zei Jezus: 'Zijn er niet tien gereinigd? Waar zijn de negen anderen? Wilde niemand anders terugkomen om God eer te bewijzen dan alleen deze vreemdeling?' Hij zei tegen de Samaritaan: 'Sta op en ga. Uw geloof heeft u gered.'

Lucas 17, 11-19

Dit verhaal lijkt een genezingsverhaal, maar het is er geen. Het is helemaal anders opgebouwd. Er wordt zelfs geen genezing verteld. De 'reiniging' van de tien mensen die door een huidziekte onrein waren brengt ons bij de joodse wet.

Dit verhaal lijkt te gaan over dankbaarheid. Slechts één van de tien valt neer aan Jezus' voeten om Hem te danken. Er wordt echter niet vermeld dat de negen anderen niet dankbaar waren. Ze zijn alleen niet naar Jezus teruggekomen.

Tien mensen die door een huidziekte onrein waren, roepen Jezus: 'Jezus, meester, heb medelijden met ons.' Jezus laat zich raken door de situatie van die tien mensen. Zij hebben niet alleen een huidziekte, maar ze zijn bovendien 'onrein' volgens de joodse wet. Dat betekent dat zij buiten de gemeenschap gesloten werden. Eindelijk is er nu iemand die hen ziet en zich hun lot aantrekt.

Het antwoord van Jezus is: 'Ga u aan de priesters laten zien.' De priesters moeten vaststellen of iemand 'rein' is of niet. Zo staat het in de wet (Leviticus 14, 1-2). Negen van hen gaan naar de priesters. Het antwoord van de priesters wordt niet vermeld.

Een van hen is een Samaritaan. Hij heeft dus niets te maken met de joodse wet of met de priesters. Als hij ziet dat hij genezen is, komt hij terug en looft hij God met luide stem.

Dit verhaal vertelt over het verschil tussen Joden en heidenen. De Joden zijn onderworpen aan de 'Wet van Mozes'. Op basis van die wet, die vertaald wordt in

allerlei voorschriften, wordt geoordeeld of iemand 'rein' of 'onrein' is. Dat veroorzaakt veel miserie voor de mensen. Geloven is op die manier een religieus systeem dat mensen onvrij maakt en velen uitsluit uit de gemeenschap. Ze worden op een afstand gezet. Jezus is heel zijn leven tegen die interpretatie van de wet ingegaan. Dat heeft Hem zelfs op het kruis gebracht.

De tiende man is een Samaritaan, een vreemdeling. Hij is niet gebonden aan de wet of aan priesters. Hij keert terug naar Jezus om Hem te danken. Maar nog belangrijker is: hij looft God met luide stem. Hij is terugkomen om God eer te bewijzen. Dat noemt Jezus geloven: 'Uw geloof heeft u gered.' In de aandacht van Jezus voor hem heeft de Samaritaan de nabijheid en de liefde van God ontdekt.

Hij valt neer aan Jezus' voeten. Dat beeld zegt dat hij leerling wordt van Jezus. Zo zit Maria aan de voeten van Jezus (Lucas 10, 39) en Paulus aan de voeten van Gamaliël (Handelingen 22, 3). Lucas maakt hier duidelijk dat ook niet Joden leerling van Jezus kunnen worden en in God kunnen geloven. Lucas schreef zijn evangelie hoofdzakelijk voor niet joodse mensen.

Die 'redding', waarover sprake is, verwijst naar de verrijzenis. Niet toevallig begint het verhaal op zijn reis naar Jeruzalem. In het Lucasevangelie is Jeruzalem de plaats van Jezus' verrijzenis. Het hele evangelie is opgebouwd als één grote tocht naar Jeruzalem. 'Sta op en ga' zegt Jezus aan de Samaritaan. De man wordt als het ware meegenomen in de verrijzenis van Jezus.

God,
help ons om in te zien
dat mensen
niet kunnen opgedeeld worden
in rein of onrein,
in goed of slecht.

Help ons om aandacht te hebben
voor de eigenheid van elke mens,
zodat we kunnen geraakt worden
door zijn of haar nood.

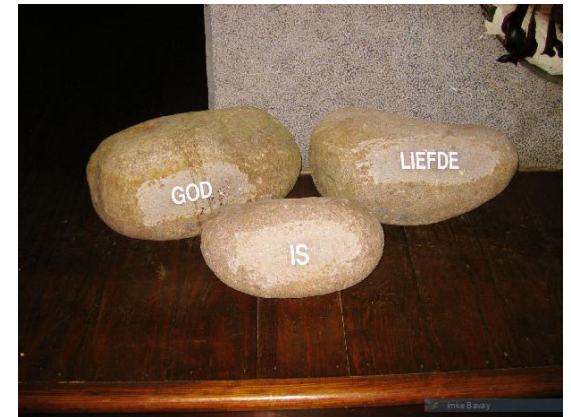
Geef ons de liefdevolle zorg
die mensen doet opstaan,
zodat ze hun eigen weg kunnen gaan,
zodat ze kunnen leven.

Hou geloofsgemeenschappen alert,
dat ze zich niet verliezen
in eigen wetten en regels,
maar zich laten raken
door mensen die niet meetellen,
zodat die uw reddende nabijheid
kunnen ondervinden.

Amen.

Foto: Godsdienstonderwijs Thomas.

*In het licht
van Gods woord*

Geloven redt